

*О.М. Кошак кандидат наук із соціальних комунікацій
(кафедра журналістики ФМВ НАУ, Україна)*

Ретроспективний огляд функціонування студентських радіостанцій в Україні у двадцятих роках XXI сторіччя

У статті розглянуто і проаналізовано особливості розвитку «Campus Radio Ukraine» на початку XXI сторіччя.

Півсторіччя існування Інтернету створили надпотужну комунікаційну мережу. Нині інформаційний потік проходить переважно більшістю через Інтернет-мережу.

Активне освоєння новітніх технологій на початку XXI сторіччя в Україні сприяло розвитку інтернет-журналістики. Наукові дослідження Інтернет-журналістики проводили як зарубіжні вчені: Р. Апджон, Дж. Браун, Дж. Гол, А. Калмиков, Л. Коханова, Р. Крейт, Р. Реддік, так і українські: В. Іванов, Н. Білан, Б. Потятиник, О. Гоян, О. Грищенко, А. Захарченко, М. Нагорняк, В. Рябічев, М. Чабаненко. Проте Інтернет-медіа й досі не мають сталих теоретичних меж, законодавчого підґрунтя. Тому потреба вивчення нових можливостей, функцій і ознак Інтернет-ЗМІ, зокрема студентського онлайн радіо, зростає. Нині в Україні студентські радіостанції посідають свою нішу серед радійних форматів. Їх розвитку певною мірою сприяє мережа Інтернет.

Термін Інтернет-радіо (*вєб-радіо*) — визначає радіостанції, що ведуть свою трансляцію засобами Інтернет [1].

Перевага Інтернет-радіо – це доступність із фінансового погляду. Кожен охочий може використати безкоштовні сайти для поширення власного аудіоконтенту в мережі. Зокрема, до веб-сервісів, які дозволяють створювати безкоштовні онлайн радіо належить Speaker.

Переклад з англійської-Кампусне радіо - це тип радіостанції, якою керують студенти коледжу, університету чи іншого навчального закладу. Програмування може здійснюватися виключно студентами, або може включати програмістів із широкої спільноти, в якій базується радіостанція [1].

Вперше в Україні Всеукраїнське студентське інтернет-радіо «**Campus Radio Ukraine**» почало мовити онлайн **16 листопада 2010 року**, у День працівників радіо, телебачення та зв'язку. Ретельно розроблений проект власного медіа знайшов своїх спонсорів. Campus Radio Ukraine було засноване творчим колективом Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка і підтримане Міжнародним фондом «Відродження». Студентське радіо отримало змогу здійснювати трансляції з серверів свого університету.

Рівно за рік, у день професійного свята радіоінженерів і телевізійників, стартував онлайн і телеканал «**Студент-TV**». Таким чином виникла студентська конвергентна медіаплатформа Київського національного університету імені Тараса Шевченка – територія творчості, експериментів й

професійного вишколу [3]. Тут успішно реалізують наступні проекти: «Моя ХЕППСтратура», «Голос у кадрі», «Я обираю професію», «Мої 4 хвилини», «Наші тренінги», «Фестиваль Студентський МІКС», «Campus media studios (школа тренінгів)», «Літня радіошкола».

CAMPUS RADIO UKRAINE створено студентами і для студентів за аналогом популярного у світі формату “College”. Ця медіаплатформа долучилась до формату студентських радіостанцій “Campus”, які є по всьому світу. Студентське радіо слухають в Канаді, США, Бельгії, Франції, Ізраїлі, Індії, Італії, Польщі, Португалії, Пакистані, Данії, Швеції, Норвегії, Великобританії і країнах Об’єднаного королівства.

Особливість українського проекту полягає в тому, що «**Campus Radio Ukraine**» функціонує не на базі одного університету, а об’єднує програми, які створюють студенти в різних вищих школах України. Окрім Київського національного університету імені Тараса Шевченка, де розміщена головна студія, до студентської радіої мережі приєднались ще чимало студентських радіостанцій провідних вишів держави. Їх використовують перш за все як навчальну базу. Серед них “Радіо КВІТ” – це “Голос” Національного університету «Києво-Могилянська академія», який чувають студенти на кожній перерві. Серед його особливостей - організація благодійних івентів (Аукціон побачень та тематичні КВІТ - лайви) для збору коштів для тих, кому це життєво необхідно. Музика об’єднує редакційний колектив. Студенти пишуть про музику, говорять про музику, створюють її та пропагують цю любов іншим. Переконані, що можливостей багато, головне – бажання. “Радіо КВІТ” - сім’я, що завжди рада прийняти в свою команду таких самих активних, цілеспрямованих та вмотивованих студентів [6]. З кожним виходом радіопрограми своє професійне вміння демонструють і студенти Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Маріупольського державного університету, Таврійського Національного університету імені В.І. Вернадського, Запорізького національного університету, Сумського державного університету та чимало інших вишів.

Автори цієї ідеї вважають, що медіаплатформа «**Campus Radio Ukraine/Студент-TV**» відкрила нові можливості для втілення різноманітних освітніх ініціатив (майстер-класів і фахових тренінгів від професіоналів медіасфери, наукових досліджень медіаринку, навчальних телерадіопроектів, фестивального руху тощо.) та своєю діяльністю засвідчила прагнення студентів здобувати більше корисних знань, навичок та вмінь, щоб стати успішними й конкурентними на медіа ринку [4].

Українські молоді журналісти в своїй роботі на "Кампус-радіо" цінують творчу незалежність. Викладачі не втручаються у студентську творчість. Лише консультують молодих журналістів і виступають в ролі експертів. За великим рахунком студенти у своїх програмах не обмежують себе в темах. Головне – паралельно з навчанням вчитись здобувати практичний досвід, рухатись вперед, зростати професійно

Окрім новин зі студентського життя, тематичних програм, репортажів з найцікавіших подій, до яких залучають експертів – професіоналів, студенти в ефіре діляться досвідом як успішно здати сесію, радять яку цікаву книгу

почитати, яку музику послухати, як зробити цікавим свій блог, як поводити себе на побаченні, правильно розрахувати свій скромний бюджет та раціонально харчуватись. Мікс інформаційного і розважального завжди приваблює молодіжну аудиторію.

Студентське онлайн радіо – це, безперечно, колыска молодого покоління радіожурналістів. Зростання професійного досвіду студентів можна спостерігати від підготовки звичайних інформаційних випусків до участі у конкурсі радіопрограм «Студентський МКС» і перемоги на Міжнародному телерадіофестивалі «Калинові мости».

В перспективі Національному авіаційному університету вкрай важливо приєднатись до Всеукраїнського студентського інтернет-радіо «**Campus Radio Ukraine**». НАУ один з найбільших вишів нашої країни, що налічує більш ніж 15тисяч студентів із півсотні країн світу. У складі університету: п'ятнадцять інститутів та факультетів (величезна кількість спеціальностей), сім коледжів, технікум, два ліцеї, Центр повітряного та космічного права, Європейські регіональні центри Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO).

Радіо НАУ має бути організовано саме на Факультету міжнародних відносин, оскільки радіо - потужний канал презентації університету у світовому медіапросторі. Факультет має потужний студентський потенціал на двох кафедрах: журналістики, а також реклами і зв'язків з громадськістю. Молодіжній аудиторії цікаво було б почути передачі про національну культуру різних країн світу від самих іноземних студентів – носіїв культури свого народу. Це могла б бути одна з найпопулярніших програм молодіжного ефіру.

Школа ведучих телерадіопрограм, якщо вона організована на базі кафедри журналістики, значною мірою сприяє професійному зростанню студентів. Це унікальна можливість залучити здібну молодь до поглибленого вивчення основ радіо- та тележурналістики, телерадіорежисури, а також ораторського мистецтва, сприяти надбанню професійних навичок ведучого інформаційних та тематичних програм радіомовлення і телебачення.

Навчання в цій школі може передбачати організацію театралізованого Різдвяного вертепу напередодні Нового року, підготовка до проведення колядування, щедрування та посівання за народною традицією. Зрештою, завдяки цілеспрямованому професійному навчанню підготувати стажерів, здатних виконувати обов'язки кореспондента, редактора, ведучого програм у телерадіоорганізаціях.

Реалії сьогодення такі, що студентам без досвіду роботи складно влаштуватись за фахом після закінчення університету. Роботодавці воліють мати справу з молодими спеціалістами, у яких за плечима є певний професійний досвід. Студентське радіо та Школа ведучих телерадіопрограм стають у пригоді діловим, талановитим студентам.

Робота на Campus Radio виховує відповідальність перед суспільством за створений власний контент, це певною мірою свідоме, сміливе входження молодих людей у доросле життя сучасного українського соціуму.

Список літератури

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
2. Всеукраїнське студентське інтернет-радіо.
3. <http://campusradio.univ.kiev.ua/>
4. <http://vkontakte.ru/club20891291>
5. http://twitter.com/Campus_Radio_UA
6. <http://radiokvit.org.ua/>